

Arbetsmarknadsutsikterna våren 2017

KALMAR LÄN

En sammanfattning av prognosen
för arbetsmarknaden 2017-2018

Den globala tillväxten har tagit fart sista kvartalet 2016 och ingången på 2017. Det signaleras positiva toner från de ekonomiska aktörerna på såväl den globala som den europeiska marknaden. Sverige har god ekonomisk tillväxt som till stor del drivs av exporthandeln, men även till viss del främjas av hushållskonsumtionen.

Den goda konjunkturen återspeglas också i Kalmar läns stämningssläge. Arbetsmarknadsindikatorer i vårens intervjuundersökning som Arbetsförmedlingen gör visar på en positiv bild av marknadsutvecklingen i länet. Arbetsgivarnas bedömningar av efterfrågan på deras varor och tjänster ligger på mycket goda nivåer. Detta främjar de expansiva rekryteringsplanerna under prognosperioden (2017-2018), även om tillväxten ligger på samma nivåer som året innan. Värt att notera är att planerna för att öka sin personalstyrka under det kommande året ligger klart över det historiska genomsnittet för länet.

Sysselsättningen fortsätter att öka

Kalmar län har präglats av en god sysselsättningsutveckling sedan 2014. Den positiva trenden kommer att vara ihållande för prognosperioden. Den samlade bedömningen, som grundar sig på såväl vårens intervjuundersökning som på den samlade omvärldsbilden, är att sysselsättningen kommer att öka med 1000 personer under 2017 och 800 personer 2018. Sysselsättningsökningen ligger högre än länets genomsnitt. Förklaringen är att länet har fått ett tillskott av nyanlända i befolkningen, vilket helt har drivit sysselsättningsökningen i länet. Näringsgrenarna offentliga tjänster samt finansiell verksamhet och företagstjänster kommer övervägande stå för sysselsättningsökningen i länet. De mest positiva bedömningarna redovisas av företagen inom följande branscher: tillverkningsindustrin, byggverksamheten samt handel.

Den starka arbetsmarknaden är inte lika stark för alla inskrivna arbetslösa

Den starka arbetsmarknaden och den höga efterfrågan på arbetskraft främjar inte alla inskrivna arbetslösa. Det råder en fallande arbetslöshet för inrikes födda och en stigande arbetslöshet för utrikesfödda. Den stigande arbetslösheten för utrikesfödda ska ses i ljuset av den ökade befolkningen i yrkesaktiv ålder och därmed det ökande arbetskraftsdeltagandet.

Antalet inskrivna arbetslösa uppgick till 9000 personer kvartal 4 2016 i länet, vilket motsvarade 7,9 procent av den registerbaserade arbetskraften. Bedömningen är att arbetslösheten kommer att öka med 200 personer motsvarande period 2017 och uppgå till 9200 och 8,0 procent. Vid utgången av 2018 beräknas något fler än 9300 personer vara arbetslösa i länet och den relativa arbetslösheten beräknas ligga på samma nivå som för fjärde kvartalet 2017 och uppgå till 8,0 procent.

En tudelning som också växer är den mellan inskrivna arbetslösa med förgymnasialutbildning och de med

gymnasial- eller eftergymnasialutbildning. Arbetsförmedlingens verksamhetsstatistik visar att inskrivna arbetslösa med förgymnasialutbildning ökar mer än de med gymnasial- eller eftergymnasialutbildning och löper större risk att hamna i långa tider av arbetslöshet. Denna bakgrund gäller alla inskrivna arbetslösa oavsett avstånd till arbetsmarknaden. Inskrivna arbetslösa med utsatt ställning på arbetsmarknaden drabbas extra hårt om de dessutom saknar en gymnasial utbildning. Detta kan förklaras med att arbetsgi-varna nästan alltid kräver gymnasieutbildning.

Utbildning - avgörande för att klara utmaningarna på länets arbetsmarknad

Den senaste tidens ökande krav på minst gymnasialutbildning har inneburit att efterfrågan på kvalificerad arbetskraft stigit samtidigt som utbudet av sökande har minskat. Detta skapar påfrestningar i många nyckelpositioner och återspeglas i de rekordhöga bristnivåer som framkom i vårens intervjuundersökning. Inom offentliga tjänster är rekryteringsläget mycket ansträngt, två av tre arbetsgivare uppger brist vid rekrytering. Även bland privata arbetsgivare har bristen på kompetens vid rekrytering ökat och nu uppger var tredje arbetsgivare att de har svårt att hitta rätt kompetens. Yrkesområden där det upplevts störst brist vid rekrytering är exempelvis inom hälso- och sjukvård, lärare, IT och transport (se tabell nedan med ett urval av yrken utifrån utbildningsnivå och konkurrenskraft det kommande året). Konsekvenserna av de höga bristnivåerna har inneburit att många arbetsgivare inom privata sektorn har behövt tacka nej till inkomna ordrar, vilket i sin tur hämmar tillväxten.

Länet står inför stora utmaningar när det gäller kompetensförsörjningen. För att klara den behövs utbildningsinsatser som är anpassade, dels efter arbetsgivarnas behov men också efter de arbets sökandenas förutsättningar. Här behövs ett fördjupat samarbete med arbetsgivarna och andra aktörer kopplade till arbetsmarknaden för att få en djupare kunskap om bristyrkena. Kompetensförsörjningen kan således inte genomföras endast av arbetsmarknadspolitiken, utan fler politiska områden behöver kliva fram, så som utbildnings- och regionalpolitiken. Eftersom inskrivna arbetslösa med utsatt ställning på arbetsmarknaden är en långt ifrån homogen grupp behövs också individuellt anpassade insatser, allt ifrån grundläggande utbildning till arbetsplatsförlagda insatser.

Det är sammanfattningsvis nödvändigt med nya synsätt på verkningsfulla verktyg tillsammans med ett effektivt samarbete för att klara utmaningen med kompetensförsörjningen i länet.

Yrken med kortare utbildningskrav	Yrken med längre utbildningskrav
Goda jobbmöjligheter	Goda jobbmöjligheter
Bagare och konditorer Betongarbetare Kockar och kallskänkor Lastbils- och bussförare Maskinoperatörer och maskinställare Montörer, träarbetare Skogsarbetare, skogsmaskinförare Svetsare, gasskärare Undersköterskor VVS-montörer	Arkitekter och lantmätare Biomedicinska analytiker Driftchefer Industritekniker Ingenjörer Läkare Lärare inom skolans alla nivåer Mjukvaru- och systemutvecklare Psykologer Specialistsjuksköterskor
Mindre goda jobbmöjligheter	Mindre goda jobbmöjligheter
Ekonomiassistenter Butikssäljare och kassapersonal Restaurang- och köksbiträde Vaktmästare Handpaketerare	Finansanalytiker och investeringsrådgivare Banktjänstemän Informatörer, kommunikatörer och PR-specialister Socialförsäkringshandläggare

Prognosen i sin helhet finns att läsa på vår webbplats: arbetsformedlingen.se/prognoser